

Aan minister C. Schouten
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
ministerLNV@minInv.nl

Brandbrief van de Dierenrechten Alliantie i.v.m. belangenbehartigers van de kippenindustrie waaronder oud VVD-politicus Gert-Jan Oplaat die op hoogste niveau in overleg zijn met ministerie van LNV om voor elkaar te krijgen dat dierenmishandeling (kippen aan een poot vangen) na 10 juni gedoogd wordt door u en dat u de regelgeving aanpast.

20 mei 2021

Geachte mevrouw Schouten,

Wij zijn zeer geschokt en verontrust doordat uit het navolgende artikel blijkt dat de kippenindustriesector op het hoogste niveau in overleg is met het ministerie van LNV om voor elkaar te krijgen dat dierenmishandeling na 10 juni gedoogd wordt door u en dat u de regelgeving voor dieren hierop aanpast, zie <https://www.pluimveeweb.nl/artikel/401258-geen-uitzonderingspositie-nederlandse-vang-en-laadprotocol/>.

De voorzieningenrechter heeft onlangs in een kort geding dat Stichting Wakker Dier aanspande, omdat u als verantwoordelijk minister niet wilde handhaven, laten weten dat kippen bij de poten optillen niet mag, ook niet bij het vangen voor transport. De Europese Transportverordening is daar duidelijk in, zo stelt de voorzieningenrechter van het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

In 2016 al heeft één van de bij ons aangesloten organisaties, te weten Comité Dieren noodhulp de Vaste Commissie en de toenmalige staatssecretaris er in een brief op gewezen dat het aan een poot vangen van kippen zware dierenmishandeling is. Het Comité stuurde u naast deze brief, een artikel en foto's van kippen die het slachtoffer waren van deze vangmethode, zie de bijlage. Het Comité vroeg de toenmalige staatssecretaris en de Vaste commissie in haar brief hoe het kan dat ondanks dat we een Wet dieren hebben deze grootschalige dierenmishandeling door de overheid gedoogd wordt en wat de overheid daaraan ging doen. Het Comité heeft zowel van de staatssecretaris als van de Vaste commissie nooit een reactie hierop gehad. Al vanaf 2016 heeft de overheid nagelaten en dus geweigerd om iets tegen deze dierenmishandeling te doen, die ook nog eens bij de Wet verboden is.

De NVWA is nog niet zo lang geleden met een onderzoeksrapport naar buiten gekomen over vangletsel bij pluimvee. Zie

<https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/dier/dierenwelzijn/welzijn/inspectieresultaten/inspectieresultaten-vangletsel-bij-pluimvee-2019/inspectieresultaten-vangletsel-pluimvee-2019.pdf>

De NVWA constateert veel overschrijdingen van de handhavingsnorm voor vangletsel bij pluimvee en stelt dat uit dierenwelzijnsoogpunt vangletsel onwenselijk is. Dit onderzoeksrapport van de NVWA toont duidelijk aan dat het vangen aan de poten ernstige dierenmishandeling is: "Het vangen van pluimvee gebeurt vaak door vangploegen. Het vangen vindt plaats onder tijdsdruk en zware condities. Tijdens het vangen pakt de vanger in het algemeen 3 tot 5 dieren per hand, waarbij de dieren op de kop hangend aan de poten worden gedragen waarna de dieren in de krat/ container worden gestopt. Een oorzaak voor het ontstaan van vangletsel is de snelheid van het proces en de onzorgvuldige handeling door de vanger. Zo kunnen dieren bijvoorbeeld tegen de containers slaan en letsel oplopen en botten breken tijdens het aan de poten optillen en plaatsen in de container. Ook raken regelmatig vleugels en nekken bekneld, waardoor deze dieren tijdens het hele transport zo vast blijven zitten. Sommige dieren komen tijdens het vangen op hun rug in het krat terecht en zijn zelf niet in staat weer op te staan. Deze dieren zullen in veel gevallen door verstikking doodgaan. Pluimvee heeft namelijk geen middenrif, de organen uit de buik drukken op de luchtzakken/longen waardoor de dieren hevig lijden en langzaam stikken.

De aanwezigheid van vangletsel is in veel gevallen in relatie te brengen met de vangmethode. De meest gebruikte en meest dieronvriendelijke methode is zoals hierboven beschreven."

Daarbij is nog niet eens beschreven dat veel legkippen broze botten hebben door het vele eieren leggen en door de slechte condities waaronder zij gehouden worden. Hierdoor is er nog eerder kans op gebroken poten en heupen als men de kip vangt aan een poot. Een groot deel van deze legkippen wordt in Polen geslacht. Dit zijn lange transporten en dat betekent nog eens extra lang lijden als er lichamelijk letsel is. Ook de slechte conditie van vleeskuikens omdat zij in korte tijd vetgemest worden en aan obesitas lijden zorgt ervoor dat er door het aan de poot vangen nog eerder letsel ontstaat.

Ook is in het onderzoeksrapport van de NVWA niet meegenomen de enorme hoeveelheid stress en angst die de kippen moeten ondergaan wanneer ze aan een poot gevangen worden.

Om al het bovengenoemde leed is het des te meer stuitend dat de voorzitter van vakgroep Vleeskuikens LTO/NOP zich in het artikel van Pluimveeweb afvraagt of de kip daadwerkelijk last heeft van de enkele seconden op de kop hangen. „Dat doen mensen met de handstand ook. Is dat vermindering van welzijn?" aldus voorzitter Jan Verhoijzen.

Het is beschamend dat oud VVD politicus Gert-Jan Oplaat en deze man, die ernstige dierenmishandeling vergelijkt met een handstandje, op het hoogste niveau in overleg zit met u en het ministerie van LNV met het doel deze dierenmishandeling te blijven gedogen. Er is nu vastgesteld dat er sprake is van ernstig dierenleed en dat deze wijze van vangen niet is toegestaan in de Transportverordening. In plaats van dat er nu per direct door u handhavend opgetreden gaat worden, worden er pogingen ondernomen om vanwege financiële redenen voor het vangen van kippen aan een poot een uitzondering te

bewerkstelligen en zo deze vorm van dierenmishandelingen voort te kunnen zetten. Het is ronduit beschamend dat we een minister hebben die hier niet op wil handhaven om dit onnodige extra dierenleed te voorkomen. Er is een namelijk een reeds toegepaste alternatieve vangmethode, namelijk de 'Zweedse vangmethode' zoals ook in het onderzoeksrapport van de NVWA wordt gemeld. De kippen worden rechtop gehouden en met twee tegelijk opgepakt. Hierdoor ondervinden de dieren minder angst en stress en is er ook veel minder vangschade en krijgen de kippen het niet benauwd. Er zijn al pluimveehouders die hier gebruik van maken en de organisatie Eyes on Animals leidt vangploegen hiervoor op.

In Bijlage 1 bij de transportverordening staat duidelijk omschreven dat het verboden is:

- a) de dieren te slaan of te schoppen;
- b) op een bijzonder gevoelig deel van het lichaam op zodanige wijze druk uit te oefenen dat het de dieren onnodige pijn of onnodig lijden berokkent;
- c) de dieren met mechanische middelen in een hangende positie te houden;
- d) de dieren bij kop, oren, horens, poten, staart of vacht op te tillen of voort te trekken, of ze zodanig te behandelen dat het hun onnodige pijn of onnodig lijden berokkent;
- e) prikstokken of andere puntige voorwerpen te gebruiken;
- f) opzettelijk dieren te hinderen die gedreven of geleid worden door een gedeelte waar doorstroming nodig is.

Deze verordening is bedoeld om onnodig lijden bij dieren die bedoeld zijn voor de consumptie tegen te gaan. Net zoals je een konijn niet aan de oren op mag tillen, een koe niet aan de staart mag tillen en varkens niet aan hun oren, horen kippen niet aan hun poten opgetild te worden. Omdat dit onnodig pijn doet, angst en stress geeft en het dier onnodig letsel kan geven. Als u in feite voor deze vorm van dierenmishandeling zou pleiten door voor kippen een uitzondering voor te stellen in de transportverordening, is ook de erkenning van hun intrinsieke waarde zoals de Wet dieren voorschrijft in het geding.

Op 3 maart heeft Kamer- en commissielid De Groot vragen gesteld aan u over vangmethoden en vangletsel. Deze vragen zijn door u beantwoord op 29 maart (Kamerstukken II, 2020-2021, AH 2181). In noot 5 verwijst u naar de site www.animaltransportguides.eu. Deze site zou dierenwelzijnsrichtlijnen voor transport bieden die bevestigen, dat legkippen en vleeskuikens bij de poten mogen worden opgetild (antwoord bij vraag 2). Op die site, die helaas geen Nederlandse versie heeft, zijn onder 'Materials' inderdaad Gidsen voor goede praktijken te vinden en bovendien 'Factsheets'. Deze hebben betrekking op legkippen zowel als vleeskuikens (zie paragraaf 3.3 van de richtlijnen voor pluimvee en de twee factsheets, aangehecht). Daaruit blijkt dat kippen wel bij een poot of beide poten mogen worden opgepakt (punt 100, 101), maar de dieren moeten altijd worden ondersteund met een hand onder de borst. De illustraties maken duidelijk, hoe de vangploegen te werk moeten gaan. Er is geen enkele reden om aan te nemen, dat dit in de Transportverordening anders bedoeld is, zoals u in uw antwoord suggereert. Dat de dieren niet mogen 'slingeren' wijst er ook wel op, dat de gangbare methode van het handmatig vangen aan een poot niet is toegestaan.

Wij verzoeken u om bovengenoemde redenen dringend ervoor zorg te dragen dat uw ministerie van LNV zich aan de Transportverordening en de Wet dieren houden en er zorg

voor draagt dat de NVWA vanaf 10 juni 2021 gaat handhaven op deze vorm van dierenmishandeling, te weten het aan de poot vangen van kippen.

Daarnaast gaan wij, als dierenorganisatie, hierover ook graag op het hoogste niveau in overleg met het ministerie van LNV. Voor 10 juni, de datum waarop u een nieuw besluit moet nemen. In afwachting van die uitnodiging ontvangen wij graag uw reactie over wat u gaat doen om deze verboden en onnodige dierenmishandeling te doen stoppen.

In afwachting van uw reactie,

Sandra van de Werd, Hans Bouma en Adrie van Steijn

Dierenrechten Alliantie
<https://www.dierenrechtenalliantie.nl/>
info@dierenrechtenalliantie.nl
Postbus 93029
2509 AA Den Haag

Bij de Dierenrechten Alliantie zijn aangesloten: Comité Dieren noodhulp, Diervriendelijk Nederland, Akka's Ganzenparadijs, Rechten voor al wat leeft, Animal Earth en de Ganzenbescherming. De aangesloten organisaties streven alle naar een wereld zonder diergebruik door mensen. Dieren hebben onvervreembare rechten en worden door leden van de organisaties gezien en erkend als individuen met recht op een eigen en vrij leven. Dieren dienen te worden gerespecteerd.